MUČENIČKA SMRT ŠOLTANA CVJETKA BEZIĆA 19 RUJNA 1943

cuvalo.net/2020/09/02/mucenicka-smrt-soltana-cvjetka-bezica-19-rujna-1943

September 2, 2020

Prigodom treće godišnjice smrti ovog uzor-Hrvata Katolika iz sela Grohote na otoku Šolti.

Ubila ga partizanska "pravda".

Partizansko-komunistička rušilačka banda, sastavljena od samih Šoltana, pošalje Cvjetku Bezić pk. Filicija pismo, u kojemsu od njega tražili, da mora dati partizanima navodno sakriveno "ustaško oružje" i to u vrlo velikim količinama. Kako toon nije nikada imao, to naravno nije mogao ni da ga nadje, i da im ga dade. Zato mu oni zaprijetiše smrću. On vidjevši sebe u smrtnoj opasnosti, odluči sa familijom, da napusti otok, kuću i posjed ida ode u Zagreb. Što smislio to i učinio, ali došavši u Split na 6. rujna zateče ga tamo pad Italije i on morade ostati u Splitu. Partizani zauzeše Split. Započeše sa ubistvima. Videći pk. Cvjetko, da dalje ići ne može, odlučio je, da se sa obitelji povrati na Šoltu i u tu svrhu zatraži dozvolu od partizana za povratak na otok i oni mu je dadoše, uz svečano obećanje, da ga neće ubiti. Dok je on čekao, da ga prevedu s familijom na Šoltu, dotle je u Grohotama na 19. rujna 1943. održan zbor tj. masovni sastanak, po naredjenju tadašnjeg komandanta otoka Šolte, Vidana Kažimira, uz asistenciju Nikole Buktenića pk. [*sic!*] i Ivana Buktenića Marinova, studenta prava. Uz ostalo Vidan Kažimir je ovo saopćio sakupljenom narodu: "Narode, Cvjetko Bezić pk. Filicija, zatražio je u Splitu, da mu dademo dozvolu dolaska na otok k svojoj kući.Mi smo mu dozvolili i zagarantirali, da mu se neće ništa dogoditi. Po dolasku na otok vi ćete mu suditi ovdje na ovom mjestu, gdje ja sada govorim, pa ako je kriv bit će kažnjen, a ako je prevedan bit će slobodan kao i vi."

UMORSTVO ODMAH POSLIJE DOLASKA NA ŠOLTU — O SUDU NI GOVORA

Iste noći 19. septembra 1943. došao je iz Splita pok. Cvjetko sa svojom obitelji. Poslije pola noći od 19.na 20. septembra, dodjoše partizanski razbojnici i odvukoše jadnog Cvjetka na mučilište "Rudina," tu se nalazi jama duboka kojih 200 metara. Započelo je mučenje. Koliko je trajalo? Bog sam znade. Kosu mu sa kožom od glave otkinuše, na koncu ga poliše benzinom, zapališe i živa baciše u jamu. Tko ga je bacio? Zar stranci? Ne! Nego Šoltani sa Vidan Kažimirom "Pucetovim" na čelu i tako umre pravedan. Zašto je umro Cvjetko Bezić? On nije bio nikada na vlasti, nije ni težio za njom. Umro je zato, jer je bio dobar, pošten Hrvat-Katolik.

TUŽNA KĆI NA MJESTU UMORSTVA I KRVI

Njegov nestanka iz kuće i obiteljske sredine najavila mi je rano jutrom njegova kći nada, došavši k meni sva zaplakana. Poslije kratkih upita i odgovora odmah sam sve razumio, da je već sigurno sve svršeno. Od mene Nada je išla do strašnih “Rudina,” da traži svog oca, ali već je bilo sve gotovo. Našla je komade još svježe krvi, jednu cipelu i nekoliko čuperaka kose. Htjela je skočiti u ponor jame, da traži svog nikada nezaboravnog oca, ali je u tome bila spriječena po onima koji su je pratili. Po njezin dolasku u selo nastao je medju pučanstvom strah i trepet.

PARTIZANI ZABRANJUJU ZADUŠNICE!

Budući samja bio župnik tada u svojem rodnom mjestu Grohotama na Otoku Šolti, to sam, doznavši i uvjerivši se o istinitosti smrti Cvjetka Bezića naredio, da se u četvrtak zvoni za upokoj duše pok. Cvjetka a istodobno sam naredio svečani sprovod i sv. misu za petak 24. septembra 1943. Kako je bilo to komunistima tj. razbojnicima krivo, to su pokušali sa svojim depešama, da zabrane sprovod i sv. misu za upokoj duše pok. Cvjetka. Tako dobih prvu depešu u 12 sati u noći, drugu u 3 s. U noći, treću pak mi donesoše četiri oružana partizana u društvu mog upravitelja Bratovštine Nikole Mladinova. Tek na poziv Mladinova sam se digao i morao sam ići sa oružanim ljudima na poštu, gdje me je zvala vrhovna komanda komunistička za Brač-Hvar-Šoltu i Vis. Preko telefona su me uvjeravali, da je Cvjetko živ i da će doći doma, ali ja tomu nisam vjerovao. Onda sam morao potpisati pismo, poslano navodno iz Hvara od glavne komande komunista, a isto je bilo napisano na Šolti i od Šoltana. Pismo je tj. nalog glasio ovako: Velč. Don Anti Ceciću, župniku u Grohotama na O. Šolti. “Najstrože Vam se zabranjuje, da održite zadušnice za Cvjetka Bezić, narodnog neprijatelja i izdajicu.”

Iz Vrhovne komande za otoke Brač-Hvar-Šolta i Vis. Komandant. Pečat. Potpis nečitljiv.

CRKVA BILA DUPKOM PUNA NA SV. MISI ZA UMRLOG

Dok sam ja sjedio u pošti već je zvono počelo da svoni i pozivlje narod k zadušnicama. Začudo, crkva je bila dupkom puna. Došli su čak i zadrti komunisti, ne da se Bogu mole za dušu kojega su umorli neć da gledaju i motre, hoće li tkošto govoriti. Narod je sve shvatio te po svršenoj službi Božjoj svatko je otišao svojoj kući.

PRIMJER SLOBODE VJERE I BOGOSLUŽJA

U devet sati ja sam opet dobio službeni poziv na Općinski N.O.O. i to u svrhu preslušavanja. bio sam preveden pred Buktenića Nikolu. Postavio se je u pozu izpitivača i počeo:

U. “Recite mi, kako se Vi zovete?”

O. “Ja se zovem Cecić Ante.”

U. “Tko je upravitelj Bratovštine sv. Stjepana u Grohotama?”

O. “Ja.”

U. “Tko je naredio sprovod za Cvjetka Bezića?”

O. “Ja.”

U. “Zašto ste to učinili, kad Vam je bilo izričito zabranjeno?”

O. “Učinio sam to zato, jer, kako Vi kažete, ljudska pravda se je zadovoljila i oduzela mu život, a ja sam bio njegov župnik i bila je moja sveta dužnost ono, što sam učinio, jer pokojnik je bio katolik, a nije heretik, nije se sam ubio, nije poginuo u dvoboju itd. Dakle, mislim, da ste me razumjeli, ja sam učinio samo svoju dužnost.”

U. “Hoćete li i za druge činiti istu stvar?”

O. “Hoću, jer je to moja dužnost.”

U. “Znadete li Vi, da time postajete neprijatelj narodnoj vlasti?”

O. “Znadem, ali znadem i to, da sam u službi Bogu i u ovakvim stvarima se ne moram ničega bojati, pa ako treba i život svoj dati za Boga.”

U. “Dovro, razumio sam, a sada idite i dobićete u vezi ovoga raporta pismeno saopštenje.” Kako onda tako i danas. P.S. Podatke o smrti pok. Cvjetka ispričao mi je pok. Jakovčević Mirko.

POKOJNIKOV SIN SVEĆENIKA

Danas o trećoj godišnjici smrti pok. Cvjetka njegov stariji sin prikazuje Svevišnjemu svagdanju žrtvu sv. Misu u svijetlu ovih od njega napisanih riječi prigodom njegove mlade mise: “U svijetlu pobjede Križa Gospodnjega, pod okriljem Majke Boli, na vječnu utjehu milom otcu, prikazuje Kralju, kojemu sve živi, prvi plod svoga svećeništva. U Splitu 10. travnja 1945. Srećko Bezić, mladomisnik.

Nada pak napojena mučeničkom krvlju svog oca, stupila je u časne sestre sv. Franje Asiškoga u Splitu na Lovretu, da moli trpi i radi za nesretnu našu Hrvatsku domovinu.

Danas nakon tri godine od mučeničke smrti Cvjetka Bezića, njegov brat Prečasni Don Marin Bezić, kanonik i župnik Makarske, kao i sin pok. Cvjetka, Don Srećko Bezić i sama obitelj uzalud traže sudbeni postupak, da se dokaže pred sudom krivnju narodnog mučenika. Svi pošteni Šoltani, napose Grohočani traže, da im partizanska vlast razbojnička imena koljača, ali uzalud, jer su oni, tj. svi pošteni i ispravni u bespravnom položaju, dok su razbojnici, lupeži, farabuti i šetebandijere potpuni gospodari situacije. Tako je danas u Titovoj Jugoslaviji!

Rev. Cecić Ante

Chicago – *Hrvatski list i Danica hrvatska*, 11. rujna 1946

DOBRIM ŠOLTANIMA DO ZNANJA

Stigao sam u grad Chicago na 23.augusta, 1946. Nastanio sam se kod majčine sestre, tete Katine Novakovich, 10002 Torrence Ave., So. Chicago, Ill.

Dana 25. augusta rekao sam sv.misu u ovdašnjoj irskoj crkvi i otišao iza toga k svome barbi Toni u posjete na farmu. Na putu sam sreo svog rođaka Antu Prvinića i njegovu obitelj. Pozdravismo se i on obeća, da će i on doći na farmu sa svojom obitelji. Što je obećao, to je učinio. Došavši na farmu započesmo razgovor, a o čemu, ako ne o Titovoj Jugoslaviji i novom poretku u njoj. Kako me je baš ovaj moj rođak javno napadao na sjednicama "Obiteljskog kluba Šolta," kao izdajicu, bratoubojicu, kolaboratora s okupatorom itd., to sam mu pred svima mojim dokazao neistinost njegovih tvrdnja i laži. U toku razgovora kao da mu je bila pomućena pamet i izreče ovo: "Znaj, rodjače don Toni, ja sam pisao na moju nećakinju Mariju Prvinić pok. Ivana pismo i u pismu list za komunistički sadašnji Općinski N.O.O. u Grohotama na otoku Šolti, da taj potvrdi nama sa svojim pečetom i potpisom, da si Ti bio u Šolti izdajica, špijun, pronevjeritelj, bratoubojica, ustaša doušnik Italijana i Nijemaca itd., i ako to dobijemo, onda ćemo biti zaštićeni za napadaje izvedene sa strane "Obiteljskog Kluba Šolta" protiv tebe."

Ja sam mu na to samo stavio ovu primjedbu: "Rodjače Toni, zašto nisi postavio ovo pitanje komunistima Šolti u pogledu mene: Šta vas je, drugovi, rukovodilo, da niste likvidirali mog rođaka don Antu Cecića, svećenika, a imali ste vi jedini svu vlast nad svim životima u Šolti, već ste ga spasili i omogućili mu na taj način, da nam dođe smetati u Americi?" Na ovo mi moj crveni rodjak nije ništa odgovorio!

JEDNO PITANJE

Prije nego se rastasmo, oš sam mu postavio ovopitanje: "Možeš li ti, rode, povjerovati, da su komunisti u Jugoslaviji mogli biti toliko plemeniti prema jednom izdajici, bratoubojici itd. i da su mu poštedili život, dok su, znadeš i sam, nevine ljude baciti žive u jamu na našem otoku?" Ni na movaj upit nije odgovorio!

TONI SE NE STIDI NEISTINE

Što se dogodilo pak sada. Cecić "Levantov" priča: "Sreo sam Prvinić Tona "Lukena" i upitao ga za Vas, a on mi je rekao, da on uopće nije s Vama govorio, ni bio, a niti da Vas je vidio." Sram te budi, rođače Toni, lagati ovoliko i ovako,a nas je na farmi bilo više od dvadeset osoba i svi te poznaju kao kameleona. Toliko do snaja mojim dobrim i poštenim Šoltanima u Chicagu.

Rev. Ante Cecić

Chicago – *Hrvatski list i Danica hrvatska*, 18. rujna 1946.